

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpate Stavila Ana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui

Stavila Ana XXXXX,

*născută la XXXXXXXXXX, originară din s. XXXXXXXX,
r-nul XXXXXX, domiciliată în mun. XXXXXXXX, bd.
XXXXXXX, nr. XX, ap. XX*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 04 septembrie 2014 - până la 21 decembrie 2015;
(instanța de fond);*
- 2. de la 22 ianuarie 2016 - până la 25 octombrie 2016;
(instanța de apel);*
- 3. de la 13 ianuarie 2017 - până la 12 aprilie 2017; (instanța
de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, Stavila Ana a fost achitată de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii

2. De către organul de urmărire penală, Stavila Ana a fost învinuită în aceea că în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală a dobândit și a deținut diploma de studii superioare falsă la specialitatea „Arhitectură și urbanism” cu nr. KB 357262, eliberată la 24.06.1988 de către Institutul Politehnic „S. Lazo”. În perioada anului 2005, urmărind scopul de a se angaja în funcția de șef al Întreprinderii municipale pentru servicii locative a sect. Ciocana, funcție care solicita de la candidați prezența studiilor superioare, a prezentat diploma sus indicată în cadrul concursului organizat de către Primăria mun. Chișinău.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii

formulate, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

În argumentarea soluției solicitate s-a invocat următoarele:

- probele prezentate de acuzare și anume declarațiile martorilor Cozlaniuc T., Eșcheleva E., Radovan S., Demidova A., cu certitudine confirmă faptul că inculpata a deținut un document oficial fals;

- folosirea acestui document fals a fost demonstrat prin declarațiile martorului Dobrovolșcaia V., care a menționat că pentru admiterea la concurs era necesar ca candidatul să prezinte originalul diplomei, prin urmare inculpata a prezentat diploma, în caz contrar aceasta nu era să fie admisă la concurs;

- faptul că diploma prezentată de inculpată la concursul de ocupare a funcției de șef al Întreprinderii municipale Ciocana este falsă se confirmă prin informația nr. 04-1314 din 11.10.2013, parvenită de la UTM, din care rezultă că, Roșca Ana nu a fost absolventă a acestei instituții și diploma nr. KB 357262, nu a fost eliberată de această instituție.

3.2 Sentința în cauză a fost contestată cu apel și de către Eșchileva E., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care dânsa să fie recunoscută în calitate de parte vătămată în prezenta cauză, argumentând că urmărirea penală a fost pornită la plângerea sa, iar inculpata prin falsificarea semnăturii sale din procesul-verbal al adunării generale a locatarilor i-a cauzat un prejudiciu moral.

În speță există suficiente probe care confirmă cu certitudine că Stavila A. a participat la concursul pentru funcția de șef al Întreprinderii municipale Ciocana prezentând o diplomă falsă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, apelul declarat de Eșchileva E. a fost respins ca nefondat.

Apelul acuzatorului de stat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Stavila Ana pe art. 361 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală prevăzut la art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, adică deținerea și folosirea unui document oficial fals, care acordă drepturi, invocate în rechizitoriu, concluzionând totodată că, deși inculpata nu și-a recunoscut vina, în

comiterea infracțiunii imputate, vinovăția acesteia este dovedită pe deplin prin declarațiile martorilor Dobrovolșcaia V., Diomidova A., Eșchileva E. și Rodvan S., precum și prin materialele cauzei cercetate în cadrul ședinței instanței de fond și apel.

În consecință instanța de apel a conchis că prima instanță prin sentința pronunțată nu a stabilit circumstanțele de fapt și de drept a infracțiunii săvârșite de inculpată, și nu a făcut o justă apreciere a probelor prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată și în mod eronat a ajuns la soluția de achitare a lui Stavila A. pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În continuare Colegiul a reținut că potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare, iar în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal termenul de prescripție a expirat.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpata care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 6), 8), 10), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond argumentând următoarele:

- probele prezentate de acuzare nu confirmă existența unei diplome ce ar constitui un document oficial fals, iar instanța le-a dat o apreciere eronată;

- instanța de apel a pronunțat o hotărâre de condamnare fără a descrie complet fapta incriminată în partea ce ține de deținerea și prezentarea documentului oficial fals;

- decizia contestată contravine prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra chestiunii dacă fapta întrunește elementele infracțiunii incriminate;

- în speță lipsește obiectul material al infracțiunii și anume originalul diplomei;

- motivarea soluției contrazice dispozitivul, deoarece în decizie instanța constată vinovăția inculpatei, iar în dispozitiv doar încetează procesul penal pe motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere penală;

- instanța de apel nu a înlăturat din ședința de judecată martorul Eșchileva E. aceasta fiind prezentă la audierea altui martor și anume a lui Dobrovolșcaia V.

7. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat

de inculpată, solicitând declararea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, argumentând că motivele invocate de recurentă privind lipsa probelor ce ar confirma vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii incriminate, sunt neîntemeiate și declarative.

Cu referire la alegațiile recurente precum că instanța de apel a comis o eroare de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, procurorul a menționat că recurenta nu și-a argumentat recursul în acest sens, or instanța de apel a încetat procesul penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală și nu a aplicat în privința lui Stavila A. nici o pedeapsă.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Recurenta, a invocat în argumentarea recursului declarat temeiurile de drept prevăzute la pct.6), 8), 10) și 12) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căroră, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a comis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, sau când sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Însă, Colegiul penal constată că, recursul declarat nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiurilor invocate.

Din conținutul recursului rezultă că inculpata invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a vinovăției sale în comiterea infracțiunii incriminate.

Colegiul penal apreciază concluzia instanței de apel privind vinovăția lui Stavila A. și încadrarea acțiunilor acesteia în baza art. 361 alin. (1) Cod penal corectă și întemeiată, ce se bazează pe cumulul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate. Totodată, instanța ierarhic inferioară întemeiat și legal, a încetat procesul penal, cu liberarea acesteia de răspundere penală, în temeiul art. 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

- Concluzia instanței judecătorești contestată este justă și se confirmă prin cumulul de probe administrate: - declarațiile martorilor Cozlaniuc T. potrivit cărora inculpata i-a transmis o diplomă pe numele ei de pe care s-a făcut copii și mențiuni în contabilitate; Demidova A. și Eșcheleva T. din care rezultă că anterior în cadrul unei adunări a asociației locatarilor condusă de Stavila A. au aflat de la aceasta că dânsa deține studii superioare (f.d.140-144 vol. II,217, vol. III); Dobrovolscaia V. care a declarat că Stavila A. a participat la concursul din anul 2005 pentru ocuparea funcției de șef al Întreprinderii municipale pentru servicii locative a sec. Ciocana unde a prezentat originalul diplomei ce face obiectul prezentei cauze penale. În cazul în care nu era să fie prezentat originalul diplomei inculpata nu ar fi fost admisă la concurs (f.d.117, vol. I, 139, vol. II), procesul-verbal de ridicare din 24.09.2012 potrivit cărora din contabilitatea APLP 54/35 a fost ridicată copia diplomei și fișa personală pe numele inculpatei(f.d.76-77, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 24.09.2012 din care rezultă că în fișa persoană a inculpatei au fost efectuate mențiuni cu privire la studiile inculpatei, denumirea și anul în care aceasta a absolvit instituția de învățământ superior (f.d.79, vol. I); scrisoarea nr. 07-116/6007 din 05.10.2012 eliberată de Primăria Chișinău, prin care s-a confirmat faptul participării inculpatei la concursul de ocupare a funcției de șef al Întreprinderii municipale Ciocana și de prezentarea a diplomei de studii superioare ce face obiectul litigiului (f.d.90, vol. II); informația nr. 04-1314 din 11.10.2013 eliberată de UTM, potrivit căreia Roșca Ana nu a absolvit această instituție de învățământ, iar diploma pe care dânsa a prezentat-o pentru participarea la concursul de ocupare a funcției de șef al Întreprinderii municipale Ciocana nu a fost eliberată de această instituție (f.d.142 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.02.2014, prin care au fost supuse examinării registrele de evidență a eliberării diplomelor unde s-a stabilit că instituția respectivă nu a fost absolvită de Stavila A. (f.d.173-179 vol. I).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, nu este întemeiată critica din

recursul inculpatei, ce ține de aprecierea și interpretarea eronată în opinia acesteia a probelor, precum și lipsa probelor ce confirmă vinovăția sa în comiterea infracțiunii incriminate, ce a dus la stabilirea greșită a faptelor, deoarece instanța de apel, ținând seama în plină măsură de prevederile art. 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpata, martorii, a cercetat probele administrate la dosar, dând citire proceselor-verbale și altor documente, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și ca urmare corect au stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatei.

Referitor la argumentele menționate de recurentă prin care se indică că instanța de apel a pronunțat o hotărâre de condamnare fără a descrie fapta incriminată, iar decizia contravine prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Colegiul le respinge ca neîntemeiate și declarative, or în pct. 18 din decizie instanța în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, iar în pct.32, 45 a indicat de care lege penală este prevăzută fapta comisă de Stavila A. argumentându-și riguros în acest sens concluzia pe care Colegiul penal o consideră justă și întemeiată și a cărei reluare nu se mai impune.

Acestea fiind menționate, Colegiul respinge ca neîntemeiat și următorul argument al inculpatei, referitor la faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra chestiunii dacă fapta întrunește elementele infracțiunii incriminate, or după cum s-a menționat mai sus în partea motivată în pct.34-44 al deciziei se regăsește concluzia instanței la acest capitol.

Cât privește argumentul recurentei precum că probele prezentate de acuzare nu confirmă existența unei diplome ce ar constitui un document oficial fals, Colegiul reține, că potrivit formației nr. 04-1314 din 11.10.2013 eliberată de UTM, Roșca (Stavila) Ana nu a absolvit această instituție de învățământ, iar diploma care a fost prezentată de inculpată la concursul pentru funcția de șef al Întreprinderii Municipale pentru servicii locative Ciocana nu a fost eliberată de instituția respectivă de învățământ.

În continuare Colegiul relevă că în speță prin probele prezentate de acuzare cu certitudine a fost demonstrat faptul că inculpata a **deținut și folosit** un document oficial fals, care acordă drepturi, iar lipsa originalului diplomei nici de cum nu o dezvinovățesc pe Stavila A., or din declarațiile martorului

Dobrovolscaia V. rezultă că *o condiție obligatorie pentru admiterea la concursul pentru ocuparea funcției de șef al Întreprinderii Municipale pentru servicii locative a sect. Ciocana* era ca candidatul să aibă studii superioare, faptul dat urmând a fi confirmat prin prezentarea originalului diplomei, în caz contrar aceasta nu era să fie admisă.

Argumentul inculpatei precum că motivarea deciziei contrazice dispozitivul, la fel urmează a fi respins ca neîntemeiat deoarece la întocmirea deciziei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 396 Cod de procedură penală, care prevede că *dispozitivul sentinței de încetare a procesului* trebuie să cuprindă 1) numele, prenumele și patronimicul inculpatului; 2) dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

Prin urmare, reieșind din prevederile normei de drept sus menționate se atestă că în speță corect instanța de apel în dispozitivul deciziei a dispus încetarea procesului penal pe motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, iar partea descriptivă a hotărârii (pct. 50-53) conține argumentarea concluziilor instanței la acest capitol.

În consecință, Colegiul statuează că în speță dispozitivul deciziei instanței de apel corespunde concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă.

Un alt argument invocat de Stavila A., este încălcarea procesuală ce ține de îndepărtarea martorilor din sala de judecată.

La acest capitol Colegiul relevă, că în conformitate cu prevederile art. 356 Cod de procedură penală, după apelul martorilor aceștia se înlătură din sala de ședință, însă în speță Eșchileva E. a declarat apel împotriva sentinței, prin urmare aceasta avea calitatea procesuală de apelantă, iar instanța de apel ținând cont de faptul că apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei iar ședința se desfășoară cu participarea obligatorie a inculpatului, procurorului apărătorilor și apelanților corect a desfășurat ședința în prezența apelantei Eșchileva E.

Totodată, instanța de recurs verificând cauza sub aspectul comiterii erorii de drept semnalate de recurentă prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, conchide că o astfel de eroare în speța discutată nu a fost comisă, or instanța de apel a încetat procesul penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală fără a-i stabili lui Stavila A. careva pedeapsă.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide că hotărârea contestată este legală și întemeiată, argumentele recurente privind nevinovăția

sa urmând a fi respinse ca fiind declarative, iar cele referitoare la încălcările procedurale, ca fiind neîntemeiate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata Stavila Ana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui *Stavila Ana XXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 11 mai 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti